# מהדורה למורה – בונים פסקה – דף תרגול (רגיל)

גרסת נייר למשחק "בונים פסקה": מזהים טענה, ביסוס, הסבר וסיכום, מסדרים פסקה בסדר הנכון, משתמשים במילות קישור וכותבים פסקה משלכם. המשפטים לקוחים מתשובות המופת באתר.

מסלול רגיל: הגרסה הרגילה: כל הפריטים. מומלץ 30–40 דקות, אפשר לחלק לשני שיעורים.

## מפתח תשובות

| # | שאלה | תשובה / כיוון |
|---|---|---|
| 1 | מהו הסדר המומלץ לפסקה בתשובת בגרות? | ב – טענה ← ביסוס ← הסבר ← סיכום |
| 2 | איזה משפט הוא משפט טענה? | ב – סיום "בית בובות" סגור ופתוח בעת ובעונה אחת. |
| 3 | הסבר הוא חזרה על הציטוט במילים אחרות. | לא נכון – הסבר מקשר את הדוגמה לטענה: למה היא מוכיחה אותה ("הדבר מראה ש..."). |
| 4 | המילה "___" היא מילת קישור של תוצאה, ומתאימה לפתיחת משפט הסיכום. | לכן |
| 5 | איזו מילת קישור מבטאת ניגוד? | ג – לעומת זאת |
| 6 | איזו מילת קישור מבטאת סיבה? | א – משום ש |
| 7 | בסיכום כדאי לחזור לטענה ולהוסיף מה היצירה מלמדת. | נכון |
| 8 | סדרו את משפטי הפסקה על "בית בובות" לפי הסדר. | הסדר הנכון: ג → ה → א → ב → ד |
| 9 | מיינו כל משפט לתפקיד שלו בפסקה על "יגון". | טענה: "יגון" מבקר חברה שאינה מקשיבה לכאבו של היחיד. \| ביסוס: יונה פונה לאיש הצבא, לצעירים, לשוער ולעגלון הצעיר., בסוף הלילה יונה מספר הכול לסוסה. \| הסבר: החזרה על אותו דגם מראה שזו אדישות של חברה שלמה., דווקא בעל חיים "מקשיב" – החיה אנושית מבני האדם. \| סיכום: כך הביקורת הופכת לקריאה לאמפתיה ולמעורבות. |

| # | שאלה | תשובה / כיוון |
|---|---|---|
| 10 | התאימו בין מילת הקישור לבין התפקיד שלה. | 1–א, 2–ב, 3–ד, 4–ג |
| 11 | לפניכם ביסוס: "בסוף נח מתחתן עם בת המוכסן, ומארינקא מציצה דרך סדק." כתבו משפט הסבר שמתאים לו. | למשל: "הדבר מראה שהמוסכמות גברו על הלב: מה שהיה פתח לקשר הפך לחלון של נידוי." |
| 12 | כתבו משפט טענה לשאלה: "מה תפקיד הסוסה בסיפור יגון?" | למשל: "הסוסה היא המאזינה היחידה של יונה, וכך מודגשת האדישות של בני האדם." |
| 13 | הוסיפו לטענה שכתבתם ביסוס אחד מהסיפור והסבר אחד. | ביסוס: בסוף יונה מספר הכול לסוסה (או: הסוסה קפואה ולבנה כמוהו בפתיחה). הסבר: היצור הלא-אנושי מגלה יותר אנושיות מבני האדם. |
| 14 | כתבו פסקה שלמה (טענה, שני ביסוסים, הסבר לכל ביסוס, סיכום) על אחת השאלות בעמוד "בונים פסקה". סמנו בצבע או בקו מתחת את ארבעת החלקים, והשתמשו בשתי מילות קישור לפחות. | פסקה בנויה נכון, עם ארבעת החלקים מסומנים, ביסוס מדויק מהיצירה, הסבר אמיתי ושתי מילות קישור לפחות. |

## כרטיס יציאה – כיוון

טענה ← ביסוס ← הסבר ← סיכום. ניגוד: אבל, אולם, לעומת זאת; תוצאה: לכן, לפיכך, כתוצאה מכך.

הדף מתאים לעמוד "בונים פסקה – דף תרגול" באתר. יצרה: רוית ראש בן ישי

# בונים פסקה – דף תרגול – דף התלמיד/ה

מסלול: רגיל

**שם:** _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

## חלק א' – הבנה ומידע

קראו כל שאלה וסמנו את התשובה הנכונה, או השלימו את החסר.

**1.** מהו הסדר המומלץ לפסקה בתשובת בגרות?

א) סיכום ← ציטוט ארוך ← טענה  ב) טענה ← ביסוס ← הסבר ← סיכום

ג) ביסוס ← טענה ← סיכום ← הסבר  ד) רק ציטוטים, בלי הסבר

**2.** איזה משפט הוא משפט טענה?

א) כשהלמר קורא את המכתב הוא מתפרץ ומאשים אותה.

ב) סיום "בית בובות" סגור ופתוח בעת ובעונה אחת.  ג) בסוף נשמעת דלת נטרקת.

ד) נורה רוקדת טרנטלה.

**3.** הסבר הוא חזרה על הציטוט במילים אחרות. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

4. המילה "_____" היא מילת קישור של תוצאה, ומתאימה לפתיחת משפט הסיכום.

**5.** איזו מילת קישור מבטאת ניגוד?

א) בנוסף  ב) לכן  ג) לעומת זאת  ד) כי

**6.** איזו מילת קישור מבטאת סיבה?

א) משום ש  ב) כמו כן  ג) לפיכך  ד) אולם

**7.** בסיכום כדאי לחזור לטענה ולהוסיף מה היצירה מלמדת. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

## חלק ב' – התאמה, סדר ומיון

בצעו את המשימות: מתחו קו, מספרו לפי הסדר, מיינו לטבלה וענו בקצרה.

8. סדרו את משפטי הפסקה על "בית בובות" לפי הסדר.

| | שלב | מספר בסדר (1, 2, 3...) |
|---|---|---|
| א | כשטורוואלד קורא את מכתבו של קרוגסטד הוא מתפרץ ודואג רק לשמו הטוב. | |
| ב | מבחינת הקונפליקט הסיום סגור: נורה הכריעה, ואין דרך חזרה למשחק הבובות. | |
| ג | סיום "בית בובות" סגור ופתוח בעת ובעונה אחת. | |
| ד | לכן משמעות הסיום היא לידה מחדש של עצמיות. | |
| ה | במערכה הראשונה טורוואלד קורא לנורה בכינויי חיבה ומתייחס אליה כאל ילדה. | |

9. מיינו כל משפט לתפקיד שלו בפסקה על "יגון".

**מחסן מילים:**

דווקא בעל חיים "מקשיב" – החיה אנושית מבני האדם.

יונה פונה לאיש הצבא, לצעירים, לשוער ולעגלון הצעיר.

כך הביקורת הופכת לקריאה לאמפתיה ולמעורבות.

בסוף הלילה יונה מספר הכול לסוסה.

"יגון" מבקר חברה שאינה מקשיבה לכאבו של היחיד.

החזרה על אותו דגם מראה שזו אדישות של חברה שלמה.

| טענה | ביסוס | הסבר | סיכום |
|---|---|---|---|
| | | | |
| | | | |

10. התאימו בין מילת הקישור לבין התפקיד שלה.

| # | | האות שלי | | התאמה |
|---|---|---|---|---|
| 1 | בנוסף | ____ | א | הוספה |
| 2 | אולם | ____ | ב | ניגוד |
| 3 | מפני ש | ____ | ג | תוצאה |
| 4 | לפיכך | ____ | ד | סיבה |

11. לפניכם ביסוס: "בסוף נח מתחתן עם בת המוכסן, ומארינקא מציצה דרך סדק." כתבו משפט הסבר שמתאים לו.

## חלק ג׳ – כתיבה ופרשנות

כתבו פסקה שלמה. השתמשו במילות קישור.

12. כתבו משפט טענה לשאלה: "מה תפקיד הסוסה בסיפור יגון?"

13. הוסיפו לטענה שכתבתם ביסוס אחד מהסיפור והסבר אחד.

14. כתבו פסקה שלמה (טענה, שני ביסוסים, הסבר לכל ביסוס, סיכום) על אחת השאלות בעמוד "בונים פסקה". סמנו בצבע או בקו מתחת את ארבעת החלקים, והשתמשו בשתי מילות קישור לפחות.

## כרטיס יציאה

**1.** מהם ארבעת חלקי הפסקה, לפי הסדר?

**2.** כתבו מילת קישור אחת של ניגוד ואחת של תוצאה.

**3.** השלימו: "החלק שהכי קשה לי בפסקה הוא... ואשפר אותו כך:..."